

14e Internationale Conferentie van Oorlogsbelastingweigeraars en Campagnes voor Vredesbelasting

Bogotá (Colombia), 4-8 februari 2013

Na 11 conferenties in Europa, één in India en één in de Verenigde Staten vond de 14e conferentie voor het eerst plaats in Latijns-Amerika. De nationale en lokale campagnes in Colombia zijn onder de meest actieve in Latijns-America, zij het dan dat hun aandacht in de eerste plaats uitgaat naar de erkenning van het gewetensbezwaar tegen verplichte militaire dienst. Maar zij leggen ook heel duidelijk het verband met de militaire bestemming van belastinggeld.

De organisator was de lokale vereniging in de hoofdstad Bogotá, ACOOC (Acción Colectiva de Objetores y Objektoras de Conciencia: <http://objetoresbogota.org>) een groep van een tiental jonge vrijwilligers (mannen en vrouwen) die heel veel tijd en energie besteden aan hun eigen werking, en nu ook aan het organiseren van deze conferentie. Voor de organisatie van de conferentie werden ze bijgestaan door een aantal mensen uit het buitenland, o.a. via CPTI (Conscience and Peace Tax International).

Van de **ruim 30 deelnemers** uit een zevental landen kwam de helft uit Colombia, bijna allen tussen de 20 en 30 jaar, terwijl de andere helft uit Europa en de V.S. kwam, bijna allen boven de 50 jaar. Dat gaf een heel positieve en constructieve mengeling van ervaringen, invalshoeken, mentaliteit, gedragingen, ...

Batidas

Een rode draad doorheen de hele conferentie was het mensonterende schandaal van de bijna dagelijkse “batidas” (klopjachten/razzia’s) in diverse steden van Colombia. Daarbij worden alle jongemannen ergens in een straat of op een plein door een militaire rekruteringsseenheid bijgedreven en, als ze geen “libreta militar” kunnen tonen, in anonieme vrachtwagens naar een kazerne gebracht. De meeste van die jongens zijn echter nog niet opgeroepen of zelfs nog niet gekeurd, zodat die actie onwettig en dus een arbitraire aanhouding is die tegen de meest elementaire rechten ingaat, zoals iedereen, ook in de Raad voor de Mensenrechten van de Verenigde Naties (V.N.) weet. Lokale actiegroepen zoals de ACOOC hebben de handen vol om die jongeren dan

weer vrij te krijgen. ACOOC legt ook gedetailleerde juridische dossiers aan van gewetensbezwaarden die met batidas te maken krijgen. Verder maken die lokale groepen het gewetensbezwaar bekend bij het publiek en verzorgen ze ook manifestaties, culturele activiteiten en vormingen, o.a. in Bogotá in hun eigen goed georganiseerd centrum “Rehuso” (‘Ik weiger’).

Gewetensbezwaar

Op de conferentie werd eerst het gewetensbezwaar onder de loep genomen. Aan individuen, dan aan groepjes van twee, dan van vier en dan van acht werden vragen gesteld: door welke ervaringen is je geweten worden gevormd? Wat is dat, het geweten? Wat is daar essentieel aan? Deze uitwisseling van ervaringen en meningen tussen jong en oud hielp velen bij het uitschrijven van een persoonlijke visie.

Lezingen

Op lezingen in de late namiddag en de vooravond, waarop ook bezoekers aanwezig waren, belichtten sprekers (vooral Colombiaanse intellectuelen en politici) een aantal thema's.

a) **De status van het gewetensbezwaar (tegen militaire dienst) in Colombia.** Het Hoog Gerechtshof heeft in een uitspraak van 2009 het gewetensbezwaar tegen de verplichte militaire dienst erkend en bovendien expliciet gestipuleerd dat die erkenning onmiddellijk ingaat, ook al zijn er nog geen uitvoeringsbesluiten. Diverse officiële instanties die hieraan moeten meewerken (Parlement, Ministerie van Defensie, rechtbanken), hebben nog nauwelijks iets gedaan. Maar juristen kwamen spreken over het zeer recente parlementaire initiatief om de praktische uitvoering bij wet te regelen. De eerste voorstellen zijn zeker nog niet positief genoeg voor de gewetensbezwaarden. Kernachtig was ook de stelling van een van de meest boeiende sprekers, professor **Ciro Roldán**, die stelde dat een democratie die niet met minderheden kan omgaan, geen democratie is.

b) **Aandacht voor oorlogsbelastingweigeren en conflicten in de wereld.** Auteur **David Gross** gaf een wereldwijd en historisch overzicht van vormen van verzet tegen het betalen van oorlogsbelasting. Via Skype waren we in gesprek met **Javier Garate** van War Resisters' International (London) over de Global Day of Action against Military Spending.

c) **Vooruitzichten voor de demilitarisering van de Colombiaanse maatschappij.** Sprekers klaagden de inkomensongelijkheid aan (de derde hoogste in de wereld), die tot steeds meer stadsgeweld en banditisme leidt en waaraan onvoldoende aandacht wordt besteed. De militaire uitgaven zijn alarmerend hoog en vormen het hoogste percentage van het BBP in het zuidelijk halfrond. Daarbij komt ook nog de financiële/militaire invloed van de USA. Verder lijdt Colombia nog steeds onder de langst durende guerrilla en komen er nog niet veel positieve geluiden over de huidige moeizame onderhandelingen tussen de regering en de guerrilla die plaats vinden in Havana (Cuba). Bij dat alles komt ook nog de grote onverdraagzaamheid tegenover bijna elke afwijkende mening in de samenleving.

d) **De stelling/mythe dat mensen inherent gewelddadig zijn en dat vrede dus niet mogelijk is**, werd in een boeiende lezing weerlegd door onderzoeker P. Newton (USA), werkzaam in Ecuador; zie <http://cultura-de-paz.org> > Events > Towards a culture of Peace en Workshop Feb. 8, 2013.

e) **Ricardo Esquivia** sprak over de kracht van het geweten. Hij herinnerde ons aan het geloof om een zaadje al een boom te zien. Hij herinnerde er ook aan dat het geweten slaperig kan worden en dat we ons de discipline moeten opleggen om ons handelen steeds in overeenstemming met onze daden te brengen. Integriteit is belangrijk, zowel in grote als kleine dingen, en vraagt soms om burgerlijke ongehoorzaamheid.

Lobbywerk

Drie groepen van ongeveer tien personen (Colombianen en buitenlanders) bezochten elk twee instanties. ACOOC had die bezoeken inhoudelijk goed voorbereid. Ondergetekende ging mee naar de Defensoría del Pueblo (Verdediging van het volk: een officiële instelling die toeziet op het respect voor de mensenrechten door de staat, dus met ruimere bevoegdheden dan een ombudsman, die vooral de werking van de administratie controleert). Ondanks de beperkte middelen beloofde de Defensor toch toe te zien op de onwettelijke “batidas” en steun te verlenen aan het wetgevende werk, dat sinds kort op gang is gekomen. Ook werden er afspraken gemaakt voor verder contact met ACOOC.

Veel moeizamer maar nog boeiender was het gesprek met twee hoge officieren op de “Dienst Mensenrechten” van Ministerie van Defensie. Daar werd gepoogd om de “batidas” tot een heel uitzonderlijk gebeuren te reduceren, terwijl iedereen binnen en buiten Colombia (ook in de V.N.) weet dat die dagelijks voorkomen. Enkele jonge Colombianen in onze groep gaven in dat verband een sterk en emotioneel getuigenis van hun eigen ervaringen. Ook de Colombiaanse leider van onze groep, een advocaat die vrijwillig met ACOOC meewerkt, verloor nooit zijn geduld, beantwoordde of weerlegde de redenering van de kolonel altijd rustig en zakelijk met een “ontwapenende” glimlach. Na een gespannen half uur ontdoode de sfeer en kwam het tot een goed gesprek. Er werden er enkele afspraken gemaakt voor de nabije toekomst: een onderhoud met de generaal (directeur) van de Dienst Mensenrechten (die ons toen onverwachts niet kon ontvangen) en de geste “als u nog een batida ziet, laat de dienstdoende kapitein dan dit/mijn telefoonnummer bellen voor instructies”.

De tweede groep bracht een bezoek aan twee andere instanties die met gewetensbezwaarden te maken hebben. Aan de Hoge Vertegenwoordiger van de V.N. vroegen ze om zijn invloed aan te wenden bij het Ministerie van Defensie en om steun te verlenen aan de leden van de Constitutionele Commissie voor een beter begrip van wat een gewetensbezwaar is. De Hoge Vertegenwoordiger vroeg aan ACOOC en andere lokale groepen om gedocumenteerde rapporten. Aan het Secretariaat van het Hoofdstedelijk District Bogotá werd gevraagd om de nationale politie de opdracht te geven geen batidas toe te staan. Het Secretariaat vroeg de lokale groepen om gedocumenteerde dossiers en suggereerde dat ze programma's voor radio en televisie zouden maken over gewetensbezwaarden.

De derde groep bezocht Alfonso Prada, vertegenwoordiger van de Groene Partij en vervolgens Clara Lopez, voorzitter en presidentskandidate van de Polo Partij voor een Democratisch Alternatief. Beiden beloofden hun steun voor het (doen) respecteren van het gewetensbezwaar tegen de militaire dienstplicht, voor goede contacten met oog op het wetgevende werk en voor het bestrijden van onwettige praktijken.

Al met al was dit een boeiende conferentie, die ook zeker een steun betekent voor de Colombiaanse gewetensbezwaarden en hun strijd voor erkenning. Meer informatie is te lezen op de webstek www.nwtrcc.org > events > international > Bogotá.

Dirk Panhuis
Deelnemer aan de conferentie

De Vredesprijs voor Bradley Manning

Het International Peace Bureau heeft op 19 juli 2013 aangekondigd dat het de Sean MacBride Peace Prize heeft toegekend aan Bradley Manning, de Amerikaanse klokkenluider, wiens zaak wereldwijde aandacht heeft gekregen omwille van zijn moedig optreden in het bekend maken van de oorlogsmisdaden van de Verenigde Staten. Zijn rechtszaak zal binnenkort afgesloten worden. Intussen is het arrest van de militaire rechtbank bekend: 35 jaar. Zie ook www.bradleymanning.org.

Manning werd in mei 2010 gearresteerd op beschuldiging van het laten uitleken van meer dan 250 000 diplomatieke berichten, 400 000 Amerikaanse militaire rapporten over Irak en nog eens 90 000 over Afghanistan, alsmede het materiaal dat was gebruikt in de video "Collateral Murder" van WikiLeaks: videos van de luchtaanval in Bagdad en de luchtaanval in Garani (Afghanistan) in 2009. Op dat moment was dat het grootste pak geheime documenten dat ooit naar buiten is gelekt. Veel daarvan werd gepubliceerd door WikiLeaks of zijn media partners tussen april en november 2010.

Manning werd voor drie jaar vastgehouden, eerst in Koeweit, dan in isolatie bij de Marine Corps Brig in Quantico, Virginia, tot hij werd aangeklaagd voor 22 overtredingen, waaronder het doorgeven van nationale defensie-informatie aan een onbekende bron en het helpen van de vijand. In februari 2013 pleitte hij schuldig op 10 van de 22 aanklachten, waarvoor hij tot 20 jaar kon worden veroordeeld. Een levenslange straf was ook mogelijk.

De co-voorzitter van IPB, Tomas Magnusson legt uit: "Het IPB gelooft dat het tot de allerhoogste morele plichten van een burger behoort om oorlogsmisdaden en misdaden tegen de menselijkheid bekend te maken. Deze plicht valt onder de principes van Neurenberg, opgesteld op het einde van de Tweede Wereldoorlog. Toen Manning de misdaden van de militairen van de V.S. aan de wereld bekend maakt, deed hij dat als een daad van gehoorzaamheid aan zijn morele plicht." Om deze reden werd Manning ook voorgedragen als kandidaat voor de Nobelprijs. In meer algemene termen, het is wel bekend dat oorlogsoperaties, en meer bepaald de illegale, dikwijls in het geheim worden uitgevoerd. Deze muur van geheimhouding doorbreken door het bekendmaken van

informatie die voor iedereen beschikbaar zou moeten zijn is een belangrijke bijdrage tot de strijd tegen oorlog, en werkt als een uitdaging voor het militaire systeem dat vandaag zowel de economie als de maatschappij overheerst. Het IPB gelooft dat klokkenluiders essentieel zijn om de democratie te verdedigen—vooral op het gebied van defensie en veiligheid. Een zware straf voor Manning zou niet alleen onrechtvaardig zijn, maar zou ook zeer negatieve effecten hebben op het recht van vrije meningsuiting dat de V.S. beweren te verdedigen.

De MacBride Prize

Deze prijs wordt sinds 1992 jaarlijks toegekend door het IPB, gesticht in 1892. Eerdere winnaars waren o.a.: Lina Ben Mhenni (Tunisische blogger) en Nawal El-Sadaawi (Egyptische schrijfster) in 2012, Jackie Cabasso (USA, 2008), Jayantha Dhanapala (Sri Lanka, 2007) en de burgemeesters van Hiroshima en Nagasaki (2006). De prijs is genoemd naar Sean MacBride, een vooraanstaand Iers staatsman die in 1974 de Nobelprijs deelde, en wordt toegekend aan personen of organisaties voor hun uitmuntend werk voor vrede, ontwapening en mensenrechten.

De prijs bestaat in een medaille gemaakt in “Vredesbrons”, een materiaal gemaakt van gerecycleerde componenten van atoomwapens. Hij zal formeel overhandigd worden op 14 september in Stockholm, op een speciale avond over klokkenluiders, die deel uitmaakt van de driejaarlijkse vergadering van het IPB.

Meer over het IPB

Het International Peace Bureau wijdt zich aan de visie van een Wereld Zonder Oorlog. Het is een winnaar van de Nobelprijs (1910), en in de loop der tijd hebben meer dan 13 bestuursleden zelf de Nobelprijs ontvangen. De 320 leden-organisaties in 70 landen en de individuele leden vormen een wereldwijd netwerk dat expertise en campagne-ervaring voor een gezamenlijke zaak samenbrengt. Het hoofdprogramma richt zich op Duurzame Ontwapening voor een Duurzame Ontwikkeling.

Voor meer informatie: www.ipb.org, <http://fromwartopeace.com>, de vraag van B. Manning aan president Obama tot gratie (pardon): www.bradleymanning.org/featured/lawyer-david-coombs-reads-bradley-mannings-request-for-presidential-pardon-with-video

Bron: IPB

Cassatie

In januari 2012 is Jan Hellebaut, die in geweten geen belasting voor het leger kan betalen, in cassatieberoep gegaan tegen het vonnis van de rechter bij het Hof van Beroep in Brussel. Met VRAK zocht Jan een cassatieadvocaat aan om te onderzoeken of de rechter in beroep wel op alle grieven had geantwoord en of het gerechtvaardigd was dat hij niet op de grond van de zaak was ingegaan.

Dit najaar verwachten we een uitspraak van het Hof van Cassatie en zullen u daarvan op de hoogte brengen.

* * * * *

Syrië

Er is een radicale keuze voor een politieke en onderhandelde oplossing van het conflict nodig waarbij alle betrokken partijen worden gehoord en gezien.

Militaire interventies en "strafexpedities" moeten worden vermeden. In plaats van de strijdende partijen te bewapenen is het juist nodig ze te ontwapenen en ze aan de onderhandelingstafel te brengen. Een aantal oppositiegroepen zijn trouwens ongewapende burgerinitiatieven, waarover in de pers helaas weinig wordt gesproken.

Voor een staakt-het-vuren en voor de onderhandelingen zou de VN een belangrijke rol kunnen spelen. Die rol wordt haar echter niet gegund door een aantal staten en groeperingen.

* * * * *

Website

Het adres van onze webstek is voortaan: www.vredesbelasting.be

* * * * *

Kalender

5 oktober 2013: Time to go, kernwapens weg. Vredesconferentie

De Markten, Brussel, van 13u tot 18u. www.vrede.be/kalender/evenement/4-vredesconferentie-time-to-go-kernwapens-de-wereld-uit

20 oktober 2013: Time to go. Manifestatie kernwapens weg,
Jubelpark Brussel. timetogo.be

19 december 2013: EU, business as usual?

Vredesactie, www.vredesactie.be/agenda

Wapenbedrijven en hun lobbyisten zijn kind aan huis bij de Europese instellingen. Ze bepalen mee het beleid, verkopen er hun wapentuig en strijken er subsidies op voor de ontwikkeling van nieuwe oorlogstechnologie.

Op 19 en 20 december vergaderen de Europese staats- en regeringsleiders in Brussel. Op de agenda: het versterken van de Europese wapenindustrie. 'Wat goed is voor de bedrijven, is goed voor iedereen', luidt hun motto.

Maar een beleid op maat van de wapenindustrie zorgt niet voor een veiligere wereld. Integendeel.

Tijd voor reactie. Herover je stem en ga daar staan waar het beleid vorm krijgt: tussen de lobbyisten en de beleidsmakers. Op 19 december worden we voor één dag zelf zakenmensen en overspoelen Brussel. We storen de dagelijkse werking in de Europese wijk en leggen de verwevenheid tussen bedrijven en politiek bloot. Geweldloos maar vastberaden.

VRAK – AKtie VRedesbelasting
Patriottenstraat 27, 2600 Berchem

VRAK-rekening: BE28 0011 2812 1720

Tel.: 03/281 68 39; GSM 0499/138855; Fax: 03/281 68 79;
E-mail: vrak@advalvas.be; Website: www.vredesbelasting.be

Lid van

Wens je de VRAK-info niet meer te ontvangen, stuur dan een mailtje naar vrak@advalvas.be.

---

september 2013